

Velká výměna v sluníčkářském New Yorku. Bývalá Metropole světa prudce upadá, Zbývá poslední bílá čtvrť!

- CZ24 News | 1. května 2020

USA: Mnozí i dnes mluví o Velké výměně jako o mýtu či spiklenecké teorii, ale grafy doprovázející články z této série (dokumentující proces Velké výměny na konkrétních příkladech alabamského Birminghamu a Washingtonu D.C.) je jasně usvědčují z omylu nebo lži. Příběh každého z měst je odlišný, rychlý propad podílů bělochů však mají společný všechna.

Jen sotva se chce věřit, že ještě v 80. letech 20. století byl New York z převážné většiny bělošským městem – a dokonce místem tradičně konzervativním. I v dobách masivních imigračních toků přes Ellis Island to bylo bělošské velkoměsto, s výjimkou černošského Harlemu. Po přijetí nového imigračního zákona v roce 1965 se město rychle stalo multirasovým a zažilo značný úpadek. Přestože se v 90. letech a na přelomu století z toho nejhoršího zotavilo, podíl bělošského obyvatelstva se i nadále snižuje a New York se proměnil v baštu radikální levice.

Někdejší holandská osada Nový Amsterdam byla v roce 1664 obsazena Angličany a přejmenována na New York. Britové město drželi po celou dobu trvání americké války za nezávislost, bylo výspou loajalistů. New York se dokonce zdržel hlasování při klíčovém rozhodování o nezávislosti 2. července 1776. Po válce se z něj stalo centrum idejí federalismu Alexandra Hamiltona a jeho příznivců („High Federalists“ – pozn. DP). Během občanské války řada Newyorčanů, především mezi bělošskými dělnickými vrstvami, sympatizovala s Konfederací. Většina černochoů z města odešla po nepokojích spojených s odvody do armády v roce 1863 a v roce 1865 jich zde tak nezbyvalo ani 10 000.

Mezi lety 1892 a 1954 přibýlo do Ameriky přes Ellis Island více než 12 milionů imigrantů. Z naprosté většiny se jednalo o bělochy, byť velkou část nich tvořili Italové, Východoevropané, Židé a další skupiny značně odlišné od etnik ze severní Evropy, která Spojené státy založila. Přítrž tomu učinil až Imigrační zákon z roku 1924, prosazený především díky úsilí poslance Alberta Johnsona. „Je nejvyšší čas, aby Spojené státy přestaly být azylem pro celý svět,“ řekl tehdy. Dnes oficiální stránky Sněmovny reprezentantů zákona označují za „legislativní vyjádření vlny xenofobie, namířené zejména proti imigrantům z jižní a východní Evropy, která Ameriku zaplavila ve 20. letech minulého století“.

Nebyla to pochopitelně jen migrace z bělošských zemí, co Američany tolik znepokojovalo. V roce 1910 byl centrální Harlem asi z 10 % černošský, v roce 1930 toto číslo vzrostlo na 70 %. V roce 1950 zde žilo asi 98 procent černochoů a Harlem se stal centrem černošského kulturního i intelektuálního života v Americe. Značné podpoře se zde těšila různá levicová hnutí a lidé jako básník Langston Hughes nebo zpěvák Paul Robeson otevřeně podporovali Sovětský svaz a Josifa Stalina. Harlemské rasové nepokoje z roku 1964, jež vypukly poté, co policista mimo službu zastřelil černošského mladíka, se staly první podobnou událostí většího rozsahu desetiletky.

Harlem ovšem představoval výjimku a město jako takové zůstalo z naprosté většiny bělošské až do doby, kdy se naplno projevilo otevření Ameriky imigraci z nebělošských zemí imigračním zákonem z roku 1965. Prezident Lyndon Johnson jej podepsal na Ostrově svobody (místo slavné sochy), na dohled Ellis Islandu. Nový zákon nás podle něj měl „posílit na sto různých, dosud netušených způsobů“. Nestalo se tak.

Hispánská populace New Yorku po roce 1965 rychle získávala na početnosti i rozmanitosti. Ještě v 70. letech představovali Portorikánci asi 70 % Hispánců ve městě, dnes je to stěží třetina. Množství Asiatů (Orientálců) v NYC se pak mezi lety 2000 a 2010 zvýšilo o 30 %.

S tím jak v New Yorku narůstal nebělošský prvek, nastala i nebývalá krize a úpadek, zvěčněné ve snímcích jako Scorseseho *Taxikář* z roku 1976. Hodně Američanů nezapomnělo na incident „Bronx hoří“, kdy mohutný požár zuřil před zraky milionů u obrazovek jen pár bloků od stadionu Yankees přímo v průběhu Světové série (vyvrcholení *baseballové ligy*). Rabování a násilnosti při výpadku elektřiny v roce 1977 v plné nahotě odhalily neexistenci sociálního kapitálu metropole. Špína a nebezpečnost New Yorku 70. let se staly takřka legendárními. Článek pro *American Renaissance* z roku 1992 „The Late Great City of New York“ vykresluje nanejvýš nelichotivý portrét města blízko úplného dna.

New York však vstal z mrtvých. Za starostování Rudyho Giulianiho a Michaela Bloombergu se opatřeními pevné ruky povedlo snížit zločinnost. Times Square se z někdejší centrály „peepshows“ a porno kin proměnilo v adresu nejprestižnějších obchodů světa. Akademička Heather MacDonalová v roce 2000 označila newyorský policejní sbor (NYPD) za „nejschopnější velkoměstskou policii“ v zemi. Zločinnost se daří udržovat na poměrně nízké úrovni a mnohé čtvrti včetně Harlemu procházejí gentifikací.

Na obzoru se však sbírají temné mraky. Staten Island zůstal posledním konzervativním a většinově bělošským okrskem města, všechny ostatní jsou nebělošské. Pod kuratelou krajně levicového starosty Billa de Blasie roste zločinnost. Barevní beztrestně ponižují policisty, které polévají vodou a ničí jim služební vozidla. Koronavirová epidemie zasáhla město i stát New York tvrději než kterýkoliv jiný region. A když zamkly podniky a provozovny, dali se do práce zloději.

New York se po ztrátě bělošské většiny nezhroutil. Jeho znovuoživení se však opíralo o snížení zločinnosti a zamezení drobným přestupkům jako graffiti nebo projevy veřejného pohoršování. Úřadující starosta Bill de Blasio proslul svou přezíravostí a chladem k policejnímu sboru. Městský návladní v roce 2018 nařídil nestíhat černé pasažéry z metra a koncem roku 2019 proběhly násilné demonstrace volající „ pryč s fízly“ v metru. Plíživě se vracejí některé ze starých příznaků kolapsu. Za časů nového starosty se vrátili dokonce i nenávidění a obávaní nezvaní myši předních skel, s kterými se Guilani svého času úspěšně vypořádal, což bylo obecně vnímáno jako zásadní krok k obnově zákonnosti. Zrušení povinnosti složit kauci v hotovosti u řady provinění znamená větší počet kriminálníchků v ulicích.

Tyto změny odhánějí střední třídu, a tak se poprvé za více než deset let počty obyvatel města snižují – ovšem s výjimkou většinově bělošského Staten Islandu. Každý, kdo zažil nejtemnější dny New Yorku, dobře ví, jak křehká umí civilizace být. Tyto dny se snadno mohou znovu vrátit.